

VARLIK FONU BİLGİ NOTU

Geliri genellikle bütçe fazlalarından oluşan, çeşitli finansal varlıklara yatırım yaparak gelirini artırmayı hedefleyen varlık fonları, devletin sahipliği ve yönetimi altında çalışan fonlardır. Bütçe fazlası veren her ülke bir varlık fonu kurarak, bütçe fazlalarını bu fona aktararak ve bu fonla ulusal ya da yabancı bazı finansal varlıkları satın alıp gelirlerini artırmaya çalışarak gelecek kuşaklara refahı aktarma yoluna gidebilmektedir.

Varlık fonu oluşturulmaktaki temel hareket noktası varlıkları risk ve getiri dengesini gözeterek kazanç amaçlı kullanmaktır. Ayrıca bu işlemleri, bütçe kısıtlamaları ve parlamentonun sıkı denetimi altında devam ettirmenin zorlukları da göz önüne alındığında, varlık fonu oluşturularak bu kısıtlamaların etkisini en aza indirgenebilir. Genel olarak ülke ekonomisinin, konjonktürel etkilerden kurtarılarak istikrarlı biçimde işlemesini sağlamak ve gelecek kuşaklara refah aktarabilmek için kurulmaktadır. Bu nedenle fonun varlıkları ve getirilerinin karlılığına karşı risklerden yüksek olması gerekmektedir.

Kuruluşları itibariyle varlık fonları Merkez Bankası nezdinde kurulabilecekleri gibi, ayrı bir şirket ya da idare olarak da kurulabilmektedir. Siyasal etkilerden uzak olmaları, kamuoyu nezdinde güven yaratması, bakiyimsiz yapıları ve rezervlerin değerlendirilmesinde benzer işlemler yapmaları nedeniyle Merkez Bankaları daha çok tercih edilen bir uygulama olmuştur. Varlık fonları, ayrıntılı olarak, devlet tahvillerine, hisse senetlerine, yatırım fonlarına, çeşitli projelere geçici ya da kalıcı ortaklıklar yoluyla girip yatırım yaparlar. Bir varlık fonu kurulabilmesi için temel şartlardan birisi kamu elinde bulunmuş bir gelir fazlalığının olmasıdır. Dünya örnekleri incelendiğinde varlık fonları:

- 1) Bir veya birden fazla emtiaya dayalı fonlar,
- 2) Bir emtiaya dayalı olmayan fonlar şeklinde kurulduğunu görülmektedir.

İhraç edilen emtianın gelirleri nedeniyle oluşan bütçe fazlaları ilk durumu teşkil etmektedir. Bu durumun tipik örnekleri Körfez ülkelerinin kurdukları fonlardır. Bu fonların çoğu ihraç edilen petrolden sağlanan gelirlerle oluşturulmuştur. Norveç'te kurulmuş olan emeklilik fonu da benzer şekilde elde edilen petrol ve doğal gaz gelirlerinin yarattığı bütçe fazlasını bir fon olarak kurulmasına dayanmaktadır. İkinci duruma ise daha çok Çin, Kore ve Hong Kong gibi ülkelerin kurdukları varlık fonları örnek verilebilir. Bu fonlar genellikle dış ticaret fazlaları ile veya emeklilik fonlarında biriken paralarla oluşturulmaktadır.

Bununla birlikte, Türkiye Varlık Fonunun (TVF), karar alıcılar tarafından yapılan açıklamalar ve kuruluş kanununda belirtilen hedefler göz önünde bulundurulduğunda, klasik bir varlık fonu olarak tasarlanmadığı anlaşılmaktadır. TVF ile kamu varlıklarının tek çatı altında toplanıp K T statüsünden çıkartılıp özel hukuk hükümlerine tabi şirketler şeklinde yönetilerek, bakiye büyük altyapı projeleri olmak üzere, ulusal ve uluslararası ölçekte geliştirilecek ya da yatırım yapılacak projeler için yeni bir finansman modeli oluşturulmasının amaçlandığı anlaşılmaktadır.

Türkiye Varlık Fonu kurulmasına ilişkin yasanın genel gerekçesi ve bazı maddelerindeki hükümlerden hareketle bu fonun niteliklerini ve amaçlarını aşağıdaki gibi sıralayabiliriz:

- (1) Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketi adı altında 50 milyon TL sermayeli bir anonim şirket olarak kurulmuştur,
- (2) Bakanlık tarafından kurulmuş olan şirketin sermayesi, Özelleştirme Dairesi Başkanlığı tarafından konulacaktır,
- (3) Şirketin yönetim kurulu en az 5 kişiden oluşmakla birlikte, başkan, üyeler ile şirket genel müdürü Bakan tarafından atanacaktır,
- (4) Varlık fonu özel hukuk hükümlerine tabidir,
- (5) Fon yöneticileri Türkiye Varlık Fonu Çözümünü hazırlamakla görevli olup ve ayrıca gerek görülmesi halinde Türkiye Varlık Fonuna bağlı alt fonlar da kurulabileceklerdir.

Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketinin Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, Resmi Gazete'de 19/8/2016 tarih ve 6741 Kanun No'lu sayısında yayımlanmış olup, son gelişmeler ışığında, Bakan Binali Yıldırım ve Bakanlar Kurulu'nun onayıyla Türkiye Cumhuriyet Ziraat Bankası A.Ş., Boru Hatları ile Petrol Taahhüt A.Ş., Türkiye Petrolleri AO, Posta ve Telgraf Telex Kurumu A.Ş., Borsa İstanbul A.Ş., Türksat Uydu Haberleşme Kablo TV ve İletişim A.Ş.'nin sermayelerinde bulunan Hazineye ait hisselerin tamamı, Türk Telekomünikasyon A.Ş.'nin yüzde 6,68 oranındaki Hazine'ye ait hissesi ile Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü ve Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü fona aktarılmıştır.

Varlık Fonu adına gerçekleştirilebilecek işlemler aşağıda tanımlanmıştır:

- Alım satımı yapılabilen yabancı kamu, özel sektör ve kamu borçlanma araçları ve ihraççı paylarının alınıp satılması,
- Vadeli mevduat ve katılma hesabı işlemlerinin yapılması,
- Hazine tahvil ve mevduat sertifikaları, altın ve diğer kıymetli madenler ile bu madenlere dayalı olarak ihraç edilen sermaye piyasası araçlarının alım satım işlemlerinin yapılması,
- Fon katılma payları, repo ve ters repo işlemleri, kira sertifikaları, gayrimenkul sertifikaları, varantlar ve sertifikalar, Takasbank para piyasası işlemleri, türev araç işlemlerinin nakit teminatları ve primleri, özel tasarlanmış yabancı yatırım araçları ve ikraz sertifikalarıyla ilgili işlemlerin yapılması.
- Yerli ve yabancı şirketlerin hisse senetleri, özelleştirme kapsam ve programına alınanlar dâhil olmak üzere Türkiye'de kurulan ihraççılara ait payların alınıp satılması.
- Ulusal yatırımlar ile uluslararası alanlarda diğer devletler ve/veya yabancı şirketler tarafından yapılacak yatırımlara iştirak olarak tanımlanmıştır.

Türkiye Varlık Fonu kaynak ihtiyacının karşılanması, sıralı olarak belirtilen 4 ekinde yapılacaktır:

- Özelleştirme Yüksek Kurulu tarafından; özelleştirme kapsam ve programında bulunan ve Türkiye Varlık Fonuna devrine karar verilen kuruluş ve varlıklar ile Özelleştirme Fonundan Türkiye Varlık Fonuna aktarılmasına karar verilen nakit fazlası,
- Kamu kurum ve kuruluşlarının tasarrufu altında bulunan ihtiyaç fazlası gelir, kaynak ve varlıklardan; Bakanlar Kurulu tarafından Türkiye Varlık Fonuna aktarılmasına veya şirket tarafından yönetilmesine karar verilenler,
- Türkiye Varlık Fonu tarafından yurtiçi ve yurtdışı sermaye ve para piyasalarından ilgili mevzuat kapsamında yer alan izin ve onaylar aranmaksızın sağlanan finansman ve kaynaklar,
- Para ve sermaye piyasaları dışında diğer yöntemlerle sağlanan finansman ve kaynaklar.

Türkiye Varlık Fonu'nun denetimine ilişkin hususlar ise kuruluş kararında bu ekinde tanımlanmıştır: Varlık fonu ve fon tarafından kurulacak diğer şirketler, ayrıca Türkiye Varlık Fonu ve fon bünyesinde kurulacak alt fonlar Sayıştay denetimine tabi olmayarak, şirket ve fonlar bağımsız denetime tabi olacaktır. Ayrıca, Varlık Fonu bünyesinde kurulan fonlar, Sermaye Piyasası Kanunu kapsamında bağımsız denetime tabi olacaktır. Şirket, varlık Fonu ve bu yasaya göre kurulan şirketler, alt fonlar gelir ve kurumlar vergisinden muaf tutulacak ve yapılan işlemlerin bir bölümü de KDV, Kurumlar Vergisi gibi vergilerden istisna edilecektir.

Türkiye Varlık Fonu'nun kuruluş gerekçesi incelendiğinde, fon ile ilgili beklentilerin yüksek olduğu ve fonun tam işler hale gelmesi ile birlikte ailedeki faydaların sağlanacağı düşünülmektedir. Buna göre; Türkiye Varlık Fonunun kurulmasıyla büyüme oranında artış sağlanacaktır. Sermaye piyasalarında büyüme ve derinleşme hızlanacaktır. İslami finansman varlıklarının kullanılması yaygınlaşacak. Yapılacak yatırımlarla yüzbinlerce kişiye istihdam olanakları sağlanacaktır. Savunma, havacılık, yazılım gibi alanlardaki yerli şirketlerin sermaye ve proje bazında desteklenmesiyle küresel oyuncu konumuna geçmeleri sağlanacaktır. Otoyollar, Kanal İstanbul, Üçüncü Köprü ve Havalimanı, Nükleer Santral gibi büyük altyapı projelerine kamu kesimi borcu artırılmadan finansman bulunacak. Katılım finansmanı sektör payı artırılabilecektir. Arz güvenliğini sağlamak üzere, Türkiye için önem taşıyan petrol, doğalgaz gibi yurtdışı stratejik sektörlerde bürokratik kısıtlamalara bağlı olmadan doğrudan yatırım yapılabilmesi gerçekleştirilecektir. Bu Fon, ekonominin yapısal sorunlarını çözmekte katkı sağlamanın yanı sıra dış politikanın önemli bir enstrümanı olarak Türkiye'nin uluslararası arenada daha fazla söz sahibi olmasına katkı sağlayacaktır.

DÜNYADAN VARLIK FONLARINA İLİŞKİN ÖRNEKLER

Dünya genelinde faaliyette bulunan ulusal varlık fonlarının hedefleri, ekonomik büyüme ve ulusal refahın korunarak gelecek nesillere aktarılması, makroekonomik politikalarla mali istikrarın sağlanması ve ekonomik kalkınmanın desteklenmesi olarak üç başlık altında toplanabilir. Ülkeler, kendi hedef ve stratejileri doğrultusunda özel yatırımlarda bulunmaktadır. Varlık fonları özellikle, ekonomileri petrol gibi tek bir kaynağa bağımlı olan ülkelerde mevcut zenginliğin gelecek nesillere aktarılması ve ekonominin çeşitlendirilmesi için görev görmektedir. Mali istikrar amacıyla tasarlanan fonlar ise ekonominin iç ve dış risklerden korunması, kısa dönemli sermaye hareketlerinin bertaraf edilmesi için görev görmektedir. Varlık fonlarını ekonomik kalkınmayı destekleme amacıyla kullanan ülkeler, ulaşım, enerji, iletişim ve stratejik sektörlerde altyapı yatırımlarının yanı sıra insan sermayesinin güçlendirilmesi amacıyla da kullanılmaktadır.

Tablo 1: Varlık Fonlarının Hedefleri ve Faaliyet Alanları¹

EKONOMİK HEDEF	ÖZEL HEDEF	AÇIKLAMA	ÖRNEK FON
Tasarruf Büyüme ve ulusal refahın korunması	Doğal kaynaklara bağımlı sağlanan refahın nesiller arasında adil paylaşımı	Yenilenemez varlıkların çeşitlendirilmiş finansal varlıklara dönüşürülerek gelecek nesillere aktarılması	Norveç Kuveyt
	Gelecek yükümlülüklerin fonlanması	Sermayenin ana değerinin korunması ve büyütülmesi	Avustralya Yeni Zelanda
	Rezerv yatırımları	Akıllı rezervlerin, potansiyel yüksek getirili uzun dönemli yatırımlarla değerlendirilmesi ve rezervi elde tutmanın negatif maliyetinden kaçınılması	Çin Güney Kore
İstikrar Makroekonomik politikalar ve ekonomik istikrarı sağlamak	Mali istikrarın sağlanması	Ekonominin iç ve dış risklerden korunması ve fiyat istikrarının sağlanması	İtalya
	Faiz oranlarının istikrarının sağlanması	Kısa dönemde geni sermaye hareketlerinin olumsuz etkilerine karşı fon rezervlerinin kullanımı Uzun dönemde faiz oranlarında oynaklığın azaltılması	Rusya Meksika
Ekonomik Kalkınma Ekonominin uzun dönemli üretkenliğini artırılması için yatırım sağlamak	Altyapı yatırımları	Ulaşım, enerji, iletişim ve su (baraj) yatırımları	Nijerya
	Sosyal yapının iyileştirilmesi	İnsan sermayesinin ve kurumların güçlendirilmesi; sağlık, eğitim, sosyoekonomik projeler	BAE
	Sanayi politikaları	Tek bir kaynağa veya sektöre bağımlılığın azaltılması için ekonomik çeşitlenmenin sağlanması; stratejik sektörlerde üretkenliğini artırılması	Singapur Fransa

¹ "The taxonomy of Sovereign Investment Funds", PWC, <http://www.pwc.com/gx/en/sovereign-wealth-investment-funds/publications/assets/pwc-the-taxonomy-of-sovereign-investment-funds.pdf>, (Erişim tarihi: 07 Ocak 2017).

Günümüzde 7,4 trilyon dolarlık büyüklüğe ulaşan ulusal varlık fonlarının önemimizdeki süreçte daha da artarak önem kazanması beklenmektedir. Dünyada 40'tan fazla ülkede yaklaşık 80'e yakın varlık fonu bulunmaktadır. Küresel ölçüme bakıldığında fonların doğal kaynak zenginliği Ortadoğu ve Orta Asya ile ihracat ve finans merkezlerine odaklı Uzak Doğu'da yoğunlaşmıştır.

Genel olarak bakıldığında petrol kaynaklı 847,6 milyar dolar büyüklüğüyle Norveç'e ait Government Pension-Fund-Global varlık fonu, küresel varlık fonları arasında ilk sırada gelmektedir. Bununla birlikte Körfez bölgesini kapsayan KKK ülkeleri başta olmak üzere ABD, Çin ve Rusya'da da önemli varlık fonları bulunmaktadır.

Harita 1: Ulusal Varlık Fonlarının Dağılımı²

* Kırmızı: Petrol/Gaz
Mavi: Emtia Dışı Fazla

² “Sovereign Wealth Fund Assets Map”, Sovereign Wealth Fund Institute, <http://www.swfinstitute.org/sovereignwealthmap.html>, (Erişim tarihi: 07 Şubat 2017).

Tablo 2: Varlık Fonlarının Kaynakları³

Toplam Fon De eri (trilyon dolar)	7,4
Petrol/Gaz Kaynaklı Fon (trilyon dolar)	4,3
Emtia Dı ı Fon Toplam (trilyon dolar)	3,2
Petrol/Gaz Kaynaklı Toplam (yüzde)	56,78
Emtia Dı ı Toplam (yüzde)	43,22
Körfez Ülkeleri Toplam Fon De eri (trilyon dolar)	2,8

Petrol ve do al gaz gibi do al kaynak kökenli varlık fonlarının, tüm fonlar içerisinde yüzde 56,7 gibi bir orana sahip oldu u görülmektedir. Ayrıca 7,4 trilyon dolarlık küresel varlık fonlarının yaklaşık 2,89 trilyon dolarlık kısmının Körfez ülkelerine ait olması da öne çıkan bir di er önemli noktadır.

Dünya genelinde artan etkinlik ve sayıları ile son yıllarda ekonomik açıdan büyük bir önem taşıyan varlık fonları hakkında belirli kıstaslarla bir karşılaştırma ve sıralama yapılmaktadır. Varlık fonlarının iylemleri ve faaliyet alanları hakkında bilgilendirme yapılması, yönetim stratejilerinin şeffaflık seviyelerinin belirlenmesi ve küresel piyasalara ilan edilmesi amacıyla düzenli olarak raporlama yapan SWF Institute, varlık fonları hakkında çalışmaları, analiz ve endeksler yayımlayan bir kurum olarak Linaburg-Maduell Transparency (LMT) Index⁴ adında bir sıralama ölçütü kullanmaktadır. Varlık fonları adına hazırlanan yıllık raporlarda 2008 yılından bu yana LMT endeksi küresel şeffaflık ölçütü olarak kullanılmaktadır. Bu endekste on farklı puanlama kriteri kullanılarak sıralama yapılmaktadır. Bu kriterler şu şekilde sıralanabilir:

- Kurulu ş süreci, kaynağı ve devletin fon yönetimindeki rolü,
- Güncel, bağımsız yıllık raporlar yayımlanması,
- Varlığın sahip olduğu şirketlerdeki payını ve şirket bilgilerini açıklaması,
- Toplam piyasa de eri, kazançların açıklanması,
- Etik standartlara ve yatırım politikalarına uygun olarak ilkelerin belirlenmesi,
- Açık strateji ve hedeflerin açıklanması,
- Bağılı kuruluşların ve kişilerin bilgilerinin açıklanması (uygulanabilirse),
- Harici yöneticilerin açıklanması (uygulanabilirse),
- Web site yönetimi,
- İletişim bilgilerinin sağlanması.

Bu kriterler doğrultusunda yapılan değerlendirilmeyle birlikte, varlık fonlarına 1-10 arası puan verilerek şeffaflık ölçütü sıralaması yapılmaktadır.

³ “Sovereign Wealth Fund Rankings”, SWFI, <http://www.swfinstitute.org/sovereign-wealth-fund-rankings>, (Erişim tarihi: 07 Nisan 2017).

⁴ “Linaburg-Maduell Transparency Index”, SWFI, <http://www.swfinstitute.org/statistics-research/linaburg-maduell-transparency-index>, (Erişim tarihi: 07 Nisan 2017).

Tablo 3: Seçilmiş Bazı Varlık Fonları⁵

ÜLKE	VARLIK FONU	BÜYÜKLÜ ĞÜ (milyar dolar)	KURULU	KAYNA I	LMT Endeksi
Norveç	Government Pension Fund-Global (Devlet Emeklilik Fonu)	847,6	1990	Petrol	10
Çin	Investment Corporation (Yatırım irketi)	813,8	2007	Emtia dı ı	8
BAE-Abu Dabi	Investment Authority (Yatırım Otoritesi)	792	1976	Petrol	6
Suudi Arabistan	SAMA Foreign Holdings (Dı Varlıklar)	598,4	-	Petrol	4
Kuveyt	Investment Authority (Yatırım Otoritesi)	592	1953	Petrol	6
Hong Kong	Monetary Authority (Merkez Bankası)	442,4	1993	Emtia dı ı	8
Singapur	Investment Corporation (Yatırım irketi)	344	1981	Emtia dı ı	6
Katar	Investment Authority (Yatırım Otoritesi)	256	2005	Petrol - Gaz	5
Rusya	National Welfare Fund (Ulusal Refah Fonu)	73,5	2008	Petrol	5
ran	National Development Fund (Ulusal Kalkınma Fonu)	62	2011	Petrol-Gaz	5
Global Petrol ve Do al Gaz Toplam Mebla				4,345.33 \$	
Global Emtia Dı ı Toplam Mebla				3,192.20 \$	
Global Toplam Mebla				7,437.53 \$	

Varlık Fonları Örnekleri

Norveç Devlet Emeklilik Fonu (Government Pension Fund Global)⁶

Tamamıyla Norveç Maliye Bakanlığı ı denetiminde olan bu fon 847,6 milyar dolarlık büyüklü ü ile dünyanın en büyük varlık fonu konumundadır. Petrol geliri kaynaklı olarak kurulan fon, gelirlerin gelecek nesillere aktarımı, uzun vadeli yönetimi ve bir istikrar fonu göreviyle faaliyetlerini yürütmektedir. Petrol gelirlerinin düzenli olarak aktarıldı ı fon, ekonominin canlandırılması ve petrol fiyat dalgalanmalarının olumsuz etkilerinin bertaraf edilmesi amacıyla faaliyet göstermektedir. Fonun Oslo, Londra, Singapur, New York ve angay'da ofisleri ve dünya çapında yatırımları bulunmaktadır.

⁵ "Sovereign Wealth Fund Rankings", SWFI, <http://www.swfinstitute.org/sovereign-wealth-fund-rankings>, (Eri im tarihi: 07 ubat 2017).

⁶ "Government Pension Fund Globalthe Fund", Norges Bank, <https://www.nbim.no/en/the-fund>, (Eri im tarihi: 07 ubat 2017).

Norveç Varlık Fonu'nun yatırım alanları üç ana başlık altında toplanmaktadır. Yüzde 59,6 ile sermaye yatırımları en önemli kalemi olmaktadır. Fon, finansal piyasalarda önemli karlar elde etmek amacıyla Avrupa ve Kuzey Amerika merkezli gelişmiş ülkelerdeki yatırımlar başta olmak üzere, Asya ve Okyanusya'da da yatırımlar gerçekleştirmektedir. Zaman içinde önemli geri dönüş potansiyeli taşıyan stratejik alanlarda yapılan portföy araştırmaları sonucunda hedef sektörler belirlenmektedir. Fonun sermaye yatırımlarına bakıldığında Nestle, Royal Dutch Shell, Apple, Roche Holding, Novartis, Alphabet ve Microsoft gibi dünya çapındaki önemli şirketlerde payı bulunduğu görülmektedir. Söz konusu örneklerde de görüldüğü üzere, fon birçok farklı sektörde faaliyet göstermektedir. Ayrıca bu fonda uzun dönemli geri dönüşlerin alınabileceği sektör ve şirketler de büyük paylara sahiptir.

Sermaye yatırımlarıyla birlikte fonun sabit gelir yatırımları da bulunmaktadır. Bu yatırımların yüzde 70'ini devlet tahvilleri, yüzde 30'unu ise özel sektör bonoları olmaktadır. Fonun devlet tahvili yatırımlarında önemli oranda ülkelerin kamu maliyesi, GSYH ve ekonomik büyüklüklerine bağlı olarak çeşitlilikle gelişmiş ülkeler ve küçük bir kısmını da geliştirmekte olan ülkelerin devlet tahvilleri olmaktadır. Norveç Varlık Fonu, Avrupa ve Kuzey Amerika başta olmak üzere birçok gayrimenkul yatırımına da sahiptir.

Norveç Varlık Fonu "sorumlu yatırımcı" bilinciyle faaliyetlerini gerçekleştirmektedir. Fonun temel prensibi, yatırımların geleceğe ve gelecek kuşaklara ait olduğundan hareketle, uluslararası standartlara uygun olarak verimli ve iyileşen piyasalara katkı sağlamaktır. Norveç Varlık Fonu yönetiminde en önemli unsurların başında şeffaflık gelmektedir. LMT Endeksi'ne göre 10 puana sahip olan Norveç Varlık Fonu, periyodik olarak yayımladığı raporlar, sürekli güncellenen web sitesi ile şeffaf bir yönetim sergilemekte ve bilgi akışı sağlamaktadır.

Çin Yatırım Şirketi (China Investment Corporation-CIC)⁷

2007 yılında kurulan Çin Yatırım Şirketi Fonu (China Investment Corporation-CIC) 813,8 milyar dolarlık büyüklüğü ile petrol dışı kaynaklarla emtia dışı olarak kurulan fonların en büyüğüdür. Fonun birçok farklı alanda yatırımlarının olduğu görülmektedir. Şirket bonoları, devlet tahvilleri, risk fonları, uzun dönemli altyapı, sanayi, gayrimenkul yatırımları ve ABD devlet tahvilleri CIC fonunun yatırımları arasında yer almaktadır.

Çin Varlık Fonu'nun diğer fonlarla da yatırım ortaklıkları bulunmaktadır. 2012 yılında, Rusya Do Rudan Yatırım Fonu ile birlikte Rusya-Çin Yatırım Fonu ortaklığı kurulmuştur. Bununla birlikte 2014 yılında Çin-Meksika Yatırım Fonu ortaklığı da hayata geçirilmiştir. Birden fazla varlık fonuna sahip olması nedeniyle Çin, toplam olarak bakıldığında en büyük varlık fonuna sahip ülkeler arasında yer almaktadır. Bu artışı destekleyen, Yeni pekyolu Girişimi ve Asya Altyapı Yatırım Bankası gibi projelere aktararak hem bölgesel hem de küresel anlamda altyapısal, finansal ve ekonomik gelişim süreçlerini desteklemektedir.

Çin Varlık Fonu'nun yatırım alanlarında öncelikli olarak yüzde 48'lik pay ile kamu yatırımlarında olduğu görülmektedir. Bunu sırasıyla uzun dönemli yatırımlar, sabit gelir ve mutlak getiri takip etmektedir. Çin Varlık Fonu yatırımlarının bölgelere göre küresel dağılımına bakıldığında çeşitlilikle gelişmiş ülkelerde olduğu görülmektedir. Yüzde 46 ile ABD ve yüzde 42 ile ABD dışı gelişmiş ülkelerde bulunan yatırımlar Çin Varlık Fonu'nun yatırımlarının önemli kısmını olmaktadır.

⁷ China Investment Corporation, <http://www.china-inv.cn>, (Erişim tarihi: 07 Şubat 2017).

Çin'in Varlık Fonu'nun yatırım alanlarının sektörlere göre dağılımında ise ilk sırayı yüzde 21,5 ile finans sektörü almıştır. Finans sektörünü sırasıyla bilgi teknolojileri, lüks mallar (tüketici açısından zorunlu olmayan mallar) ve sağlık alanları izlemektedir. En düşük yatırım alanını yüzde 2,4 oranıyla kamu hizmetleri almaktadır.

Abu Dabi Yatırım Otoritesi (Abu Dhabi Investment Authority)⁸

BAE'nin Abu Dabi merkezli Abu Dabi Yatırım Otoritesi Fonu, petrol kaynaklı fonların en önemlileri arasındadır ve yaklaşık 792 milyar dolarlık bir varlığı yönetmektedir. Yeni istihdam alanları oluşturarak faaliyet gösterecek yeni sektörlerin kurulması ve desteklenmesi ile petrole dayalı olan ekonominin çeşitlendirilmesi fonun hedeflediği başlıca iki amaçtır. Fonun yatırım alanları arasında General Electric ve Airbus gibi önemli şirketlerin yanında gayrimenkul, bilişim, sağlık, sanayi, havacılık gibi sektörler de bulunmaktadır. Yatırım dağılımına bakıldığında fonun çoğunlukla gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde faaliyetler gerçekleştirdiği görülmektedir.

Bu bağlamda yatırımların çoğunlukla Kuzey Amerika ve Avrupa'da yer aldığı, Asya ve gelişmekte olan piyasaların da önemli bir paya sahip olduğu görülmektedir.

Singapur Yatırım Şirketi (Singapore Investment Corporation)⁹

Singapur Yatırım Şirketi Fonu, risk grubunda yüksek gelir imkânı sunan varlıklara yatırımlar gerçekleştirmektedir. Finans merkezi olma özelliği ile de bilinen Singapur'un emtia dağılımı kaynaklarla kurulan varlık fonu yatırımları, Asya ve Amerika başta olmak üzere çoğunlukla bono ve devlet tahvil alanlarında gerçekleştirilmektedir.

Singapur Varlık Fonu yatırımlarının küresel dağılımına bakıldığında, ilk sırada yüzde 34'lük oranla ABD, ardından yüzde 20 ile Asya Bölgesi ve en düşük yatırım bölgesinde ise Avustralya'nın yer aldığı görülmektedir.

Rusya Ulusal Refah Fonu (Russian National Welfare Fund)¹⁰

2003 yılında kurulan Rusya Ulusal Refah Fonu, yaklaşık 73 milyar dolarlık büyüklüğü ile en önemli petrol kaynaklı fonlar arasında yer almaktadır. Çoğunlukla bir istikrar unsuru olarak faaliyet gösteren fon, Batı kaynaklı ambargolar, düşük petrol fiyatları gibi faktörlerin olumsuz etkilerinin giderilmesinde önemli rol oynamıştır. Kurulu onun ardından iki bölüme ayrılarak bir kısmı petrol fiyatı kaynaklı etkilere karşı bir istikrar fonu, diğer kısmı ise çoğunlukla yerel yatırımlara destek veren bir yatırım fonu olarak faaliyet göstermektedir.

Fonun yatırım alanları arasında Rusya'da altyapı ve bankacılık sektörü, Rusya dışında ise düşük riskli Batı tahvilleri ve varlıklar yer almaktadır. Rusya Ulusal Refah Fonu yatırımları arasında 9,1 milyar dolarla Rusya Devlet Kalkınma Bankası yer almaktadır. Bankanın ülkenin en büyük enerji şirketi Gazprom, Devlet Mortgage Ajansı ve küçük kredi destekleme kurullarında yatırımları bulunmaktadır. Ayrıca Rusya Ulusal Varlık Fonu'nun, Rosatom Devlet Nükleer Enerji Kurumu'nda 4,2 milyar dolarlık yatırımı bulunmaktadır.

⁸ Abu Dhabi Investment Authority, <http://www.adia.ae>, (Erişim tarihi: 07 Şubat 2017).

⁹ "GIC Report", GIC, <http://www.gic.com.sg>, (Erişim tarihi: 07 Şubat 2017).

¹⁰ Ministry of Finance of the Russian Federation, <http://old.minfin.ru/en/nationalwealthfund/>, (Erişim Tarihi: 07 Şubat 2017).

Ayrıca Rusya bu fonla Do ğrudan Yatırım Fonu'na yapmış oldu ğu 4,2 milyar dolarlık bir di ğer yatırımla bölgesel internet a ğının kurulması ve yayılmasını da desteklemektedir. Fonun destekledi ği altyapı projelerine bakıldığında toplam 5,4 milyar dolarlık yatırımla Trans-Sibirya ve Baykal-Amur demiryollarının geli tirilmesi, Yamal LNG ve büyük karayolları gibi projelerin oldu ğu görölmektedir. Rusya Ulusal Varlık Fonu, di ğer varlık fonlarından farklı olarak genelde yerel yatırımları desteklemekte ve bir ekonomik istikrar aracı olarak faaliyet göstermektedir. Ayrıca Rusya'nın Gazprom gibi önemli bir enerji ğirketine sahip olması, fonun daha çok enerji odaklı yatırımlara finansman sa ladı ğını göstermektedir.